

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ І ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ПРАВ

Рівень вищої освіти	Спеціальність	Навчальні групи	Курс та семестр
Другий магістерський	081 Право	М-ДР-221	2/1

Статус навчальної дисципліни	Кількість кредитів	Форма навчання	Форма контролю
Обовязкова	3	денна	залік

Ділігул Аліна Сергіївна, доцент кафедри цивільного права та процесу, кандидат юридичних наук
робочий кабінет №530, e-mail: diligulka@ukr.net
день консультації: понеділок 15:00-17:00

Програмні результати навчання.

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні компетентності:

1. СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
2. СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
3. СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
4. СК9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

5. СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
6. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
7. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
8. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
9. СК19. Здатність правильно відтворювати результати професійної діяльності у службових документах та матеріалах кримінального провадження.

Програмні результати навчання:

1. ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
2. ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
3. ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
4. ПРН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
5. ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
6. ПРН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Вимоги викладача.

Для успішного засвоєння навчальної дисципліни «Актуальні проблеми охорони і захисту соціально-трудових прав» здобувач вищої освіти має сумлінно ставитися до виконання усіх робіт, передбачених програмою курсу, відвідувати усі види аудиторних занять, включаючи лекції. Студент має виконати аудиторні контрольні роботи, індивідуальні завдання та самостійну роботу, успішно скласти екзамени.

Робота у науковому гуртку кафедри, результатом якої стали надруковані наукові тези, опублікована наукова стаття, конкурсна робота, подана до участі у науковому конкурсі, - оцінюється додатковими балами до самостійної чи індивідуальної роботи або (у випадку отримання максимальної кількості балів за дані види робіт) додатковими балами на модульному контролі.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема / тематичний блок	Література	Вид заняття, кількість годин	Метод навчання	Метод оцінювання	Кількість балів	Термін виконання
ТЕМА 1. Сучасний правовий механізм охорони та захисту соціально-трудова прав. Трудові правовідносини.	1; 2-17; 1-38; 1-7; 1-29.	л/з - 2 год.	занурення	усний		протягом семестру
		с/з - 2 год.	мозковий штурм	усний	1-5	протягом семестру
		п/з - 2 год.	конкретної ситуації	усний	1-5	протягом семестру
		Сам. робота	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
		Інд. завдання	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
ТЕМА 2. Трудовий договір: актуальні проблеми охорони і захисту соціально-трудова прав.	1; 2-17; 1-38; 1-7; 1-29.	л/з - 2 год.	занурення	усний		протягом семестру
		с/з - 2 год.	мозковий штурм	усний	1-5	протягом семестру
		п/з - 2 год.	конкретної ситуації	усний	1-5	протягом семестру
		Сам. робота	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
		Інд. завдання	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
ТЕМА 3. Актуальні проблеми робочого часу та часу відпочинку.	1; 2-17; 1-38; 1-7; 1-29.	л/з - 2 год.	занурення	усний		протягом семестру
		с/з - 2 год.	мозковий штурм	усний	1-5	протягом семестру
		п/з - 2 год.	конкретної ситуації	усний	1-5	протягом семестру
		Сам. робота	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
		Інд. завдання	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
ТЕМА 4. Актуальні проблеми дисциплінарної та матеріальної відповідальності сторін трудового договору.	1; 2-17; 1-38; 1-7; 1-29.	л/з - 2 год.	занурення	усний		протягом семестру
		с/з - 2 год.	мозковий штурм	усний	1-5	протягом семестру
		п/з - 2 год.	конкретної ситуації	усний	1-5	протягом семестру
		Сам. робота	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
		Інд. завдання	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
ТЕМА 5. Трудові	1;	л/з - 2 год.	занурення	усний		протягом семестру

спори (конфлікти): актуальні проблеми охорони і захисту соціально-трудоових прав.	2-17;	с/з - 2 год.	мозковий штурм	усний	1-5	протягом семестру
	1-38;	п/з - 2 год.	конкретної ситуації	усний	1-5	протягом семестру
	1-7;	Сам. робота	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру
	1-29.	Інд. завдання	багатомірна матриця	письмовий	1-15	протягом семестру

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254/96-вр> (дата звернення 15.12.2021).
- акти міжнародного права:
2. Конвенція про скорочення робочого часу до сорока годин на тиждень : Конвенція МОП від 22.06.1935 № 47. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_145 (дата звернення 15.12.2021).
3. Конвенція про тривалість робочого часу та періоди відпочинку на дорожньому транспорті : Конвенція МОП від 27.06.1979 № 153. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_025#Text (дата звернення 15.12.2021).
4. Конвенція про роботу на умовах неповного робочого часу : Конвенція МОП від 24.06.1994 № 175. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_040 (дата звернення 15.12.2021).
5. Загальна декларація прав людини : Декларація ООН від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення 15.12.2021).
6. Про примусову чи обов'язкову працю : Конвенція МОП від 28.06.1930 № 29. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_136#Text (дата звернення 15.12.2021).
7. Про скасування примусової праці : Конвенція МОП № 105 від 25.06.1957. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_013#Text (дата звернення 15.12.2021).
8. Про свободу асоціації та захист права на організацію : Конвенція МОП № 87 від 9.07.1948. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/993_187 (дата звернення 15.12.2021).
9. Європейська соціальна хартія (переглянута) (ETS № 163). Підписана м. Страсбург, 03.05.1996. Набула чинності для України 01.02.2007. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/137-16> (дата звернення 15.12.2021).
10. Європейська конвенція про правовий статус трудівників-мігрантів. Підписана м. Страсбург, 24.11.1977, від імені України підписана 02.03.2004. Набула чинності для України 01.10.2007. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-16> (дата звернення 15.12.2021).
11. Про безробіття : Конвенція МОП № 2 (ратифікована Україною 16.05.1994). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_143 (дата звернення 15.12.2021).
12. Про права на організацію та об'єднання працівників у сільському господарстві : Конвенція МОП № 11 (ратифікована Україною 14.09.1956). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_14 (дата звернення 15.12.2021).
13. Про застосування щотижневого відпочинку на промислових підприємствах : Конвенція МОП № 14 (ратифікована Україною 19.06.1968). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_140 (дата звернення 15.12.2021).
14. Про використання праці жінок на підземних роботах у шахтах будь-якого роду : Конвенція МОП № 45 (ратифікована Україною 04.08.1961). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_134 (дата звернення 15.12.2021).

15. Про обмеження нічної праці дітей та підлітків на непромислових роботах : Конвенція МОП № 79 (ратифікована Україною 14.09.1956). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_126 (дата звернення 15.12.2021).

- закони:

1 Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення 15.12.2021).

2 Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3356-12/> (дата звернення 15.12.2021).

3 Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності : Закон України від 22 червня 2012 № 5026-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17/> (дата звернення 15.12.2021).

4 Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення 15.12.2021).

5 Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення 15.12.2021).

6 Про оплату праці : Закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр> (дата звернення 15.12.2021).

7 Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення 15.12.2021).

8 Про індексацію грошових доходів населення : Закон України від 3 липня 1991 року № 1282-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1282-12> (дата звернення 15.12.2021).

9 Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 21.03.1991 № 875-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text> (дата звернення 15.12.2021).

10 Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14> (дата звернення 15.12.2021).

11 Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> (дата звернення 15.12.2021).

12 Про відпустки : Закон України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр> (дата звернення 15.12.2021).

13 Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення 15.12.2021).

14 Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11 липня 2002 року № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15> (дата звернення 15.12.2021).

15 Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення 15.12.2021).

16 Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 15.12.2021).

17 Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19> (дата звернення 15.12.2021).

18 Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 15.12.2021).

19 Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 берез. 1998 р. № 137/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр> (дата звернення 15.12.2021).

20 Цивільний процесуальний кодекс України: затв. Законом України від 18 берез. 2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення 15.12.2021).

21 Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 р. № 1533-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> (дата звернення 11.08.2019).

22 Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення 11.08.2019).

23 Про соціальний діалог в Україні : Закон України від 23.12.2010 № 2862-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text> (дата звернення 11.08.2019).

- підзаконні акти:

1 Про затвердження Положення про трудовий арбітраж: наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листоп. 2008 р. № 135 URL: www.nspp.gov.ua (дата звернення 15.12.2021).

2 Положення про Національну службу посередництва і примирення: Указ Президента України від 17.11.1998 р., №1258/98. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1258/98> (дата звернення 15.12.2021).

3 Про розмір допомоги по частковому безробіттю: Постанова Правління фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від 06.12.2012 № 349. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2174-12#Text> (дата звернення 15.12.2021).

4 Деякі питання державного управління у сфері зайнятості населення : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.03.2014 № 90. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.12.2021).

5 Про затвердження Положення про державну службу зайнятості : Наказ Мінеконом, торгівлі та сг України від 16.12.2020 № 2663. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1305-20#Text> (дата звернення 15.12.2021).

6 Про затвердження Порядку відбору закладів освіти для організації професійного навчання зареєстрованих безробітних та (або) їх проживання в період навчання: Наказ Міністерства соціальної політики України від

16.05.2013 № 269. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0843-13#Text> (дата звернення 15.12.2021).

7 Про затвердження Порядку здійснення заходів сприяння зайнятості, повернення коштів, спрямованих на фінансування таких заходів, у разі порушення гарантій зайнятості для внутрішньо переміщених осіб : Постанова КМУ від 08.09.2015 № 696. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/696-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.12.2021).

8 Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 № 74. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.12.2021).

9 Про затвердження Порядку надання територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, послуг з професійної орієнтації осіб: Наказ Міністерства соціальної політики України від 03.01.2013 № 2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-13#Text> (дата звернення 15.12.2021).

10 Про затвердження Порядку організації громадських та інших робіт тимчасового характеру: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 175. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.12.2021).

11 Про затвердження Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних : Наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України від 31.05.2013 № 318/655. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1029-13#Text> (дата звернення 15.12.2021).

12 Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 792. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.12.2021).

13 Про затвердження Порядку укладення договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2013 № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.12.2021).

14 Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні військовослужбовцям Національної гвардії України та іншим особам: Наказ Міністерства внутрішніх справ від 15.03.2018 № 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-18> (дата звернення 15.12.2021).

15 Про затвердження Положення про організацію кадрової роботи в органах прокуратури Наказ Генеральної Прокуратури України від 18.12.2017 №

351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-18> (дата звернення 15.12.2021).

16 Про затвердження Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України 28.06.1993 N 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93> (дата звернення 15.12.2021).

17 Положення про порядок та умови застосування праці жінок, які мають дітей і працюють неповний робочий час: Постанова Держком СРСР по праці та соціальним питанням від 29.04.80 № 111/8-51 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0111400-80> (дата звернення 15.12.2021).

18 Положення про умови праці надомників: Постанова Держком СРСР по праці та соціальним питанням від 29.10.81 № 275/17-99 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0275400-81> (дата звернення 15.12.2021).

19 Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток : Постанова Кабінету Міністрів України від 9.01.1998 № 45 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-98-п> (дата звернення 15.12.2021).

20 Інструкція про порядок і умови суміщення професій (посад): Постанова Держком СРСР по праці та соціальним питанням від 14.05.82 № 53-ВЛ. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v053-400-82> (дата звернення 15.12.2021).

21 Основні положення про вахтовий метод організації робіт: Постанова Державного комітету СРСР з праці та соціальних питань, Секретаріату ВЦПС, Міністерства охорони здоров'я СРСР від 31 грудня 1987 р. №794/33-82. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0794400-87> (дата звернення 15.12.2021).

22 Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів: Наказ Міністерство транспорту та зв'язку України від 07.06.2010 N 340 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0811-10> (дата звернення 15.12.2021).

23 О дежурствах на предприятиях и в учреждениях: постановление Секретариата ВЦПС от 02.04.1954 № 233. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0001400-54> (дата звернення 15.12.2021).

24 Про чергування на підприємствах і в установах: лист М-ва праці та соц. політики України від 02.04.2010 No 89/13/116-10. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN58729.html. (дата звернення 15.12.2021)

25 Положення про порядок та умови застосування змінного (гнучкого) графіка роботи для жінок, які мають дітей: Постанова Держком СРСР по праці та соціальним питанням від 06.06.84 № 170/10-101. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0170400-84> (дата звернення 15.12.2021).

26 Про затвердження Рекомендацій щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці : наказ Міністерства праці та соціальної політики

України від 10.10.1997 № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007203-97> (дата звернення 15.12.2021).

27 Про затвердження Показників та критеріїв умов праці, за якими надаватимуться щорічні додаткові відпустки працівникам, зайнятим на роботах, пов'язаних з негативним впливом на здоров'я шкідливих виробничих факторів : Наказ Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики України від 31.12.1997 № 383/55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0050-98> (дата звернення 15.12.2021).

28 Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170-94-п> (дата звернення 15.12.2021).

29 Про встановлення письмової форми трудових договорів з працівниками, діяльність яких пов'язана з державною таємницею: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.1994 № 779. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-94-п> (дата звернення 15.12.2021).

30 Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні військовослужбовцям Національної гвардії України та іншим особам: Наказ Міністерства внутрішніх справ від 15.03.2018 № 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-18> (дата звернення 15.12.2021).

31 Про затвердження Положення про організацію кадрової роботи в органах прокуратури Наказ Генеральної Прокуратури України від 18.12.2017 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-18> (дата звернення 15.12.2021).

32 Положення про порядок та умови застосування змінного (гнучкого) графіка роботи для жінок, які мають дітей: Постанова Держком СРСР по праці та соціальним питанням від 06.06.84 № 170/10-101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0170400-84> (дата звернення 15.12.2021).

33 Про затвердження Рекомендацій щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці : наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 10.10.1997 № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007203-97> (дата звернення 15.12.2021).

34 Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-п> (дата звернення 15.12.2021).

35 Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-п> (дата звернення 15.12.2021).

36 Про затвердження Норм належності засобів індивідуального захисту, спеціальних приладів для підрозділів Національної поліції України, які виконують завдання із запобігання та протидії правопорушенням, що пов'язані

з порушенням правил чи незаконним поводженням з радіоактивними, хімічними, біологічними та ядерними матеріалами: Наказ МВС України від 21.11.2019 № 963. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1227-19> (дата звернення 15.12.2021).

37 Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-п> (дата звернення 15.12.2021).

38 Про затвердження плану заходів щодо реалізації положень Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 691-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/691-2019-р> (дата звернення 15.12.2021).

39 Про затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах: Наказ Мінсоцполітики від 04.07.2019 № 1045. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0828-19> (дата звернення 15.12.2021).

40 Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.05.2019 № 659. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0612-19> (дата звернення 15.12.2021).

41 Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських: Наказ МВС України від 06.02.2019 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19> (дата звернення 15.12.2021).

42 Про затвердження Положення про проведення навчання з питань охорони праці та порядок допуску військовослужбовців Державної прикордонної служби України до виконання робіт: Наказ МВС України від 22.01.2019 № 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0164-19> (дата звернення 15.12.2021).

43 Про затвердження Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці: Наказ Мінсоцполітики від 29.11.2018 № 1804. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1494-18> (дата звернення 15.12.2021).

44 Про затвердження форм висновків експертиз стану охорони праці та безпеки промислового виробництва: Наказ Мінсоцполітики від 07.11.2018 № 1654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1384-18> (дата звернення 15.12.2021).

45 Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві: Наказ Мінсоцполітики від 29.08.2018 № 1240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1090-18> (дата звернення 15.12.2021).

46 Про затвердження Норм безоплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам підприємств електроенергетичної галузі: Наказ Мінсоцполітики від 27.08.2018 № 1224. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1078-18> (дата звернення 15.12.2021).

47 Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників видобувних підприємств з підземним і відкритим способами видобування: Наказ Мінсоцполітики від 02.07.2018 № 943. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0872-18> (дата звернення 15.12.2021).

48 Про затвердження Порядку атестації фахівців, які мають право проводити технічний огляд та/або експертне обстеження устаткування підвищеної небезпеки: Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 20.12.2006 № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0103-07> (дата звернення 15.12.2021).

49 Про затвердження Вимог до експертних організацій, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва: Наказ Мінсоцполітики від 12.04.2018 № 507. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0569-18> (дата звернення 15.12.2021).

50 Про затвердження Правил охорони праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском: Наказ Мінсоцполітики від 05.03.2018 № 333. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-18> (дата звернення 15.12.2021).

51 Про затвердження Норм безоплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту для працівників лісового господарства: Наказ Мінсоцполітики від 26.02.2018 № 293. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0330-18> (дата звернення 15.12.2021).

52 Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями: Наказ Мінсоцполітики від 14.02.2018 № 207. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-18> (дата звернення 15.12.2021).

53 Про затвердження Вимог безпеки та захисту здоров'я під час використання виробничого обладнання працівниками: Наказ Мінсоцполітики від 28.12.2017 № 2072. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0097-18> (дата звернення 15.12.2021).

54 Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18> (дата звернення 15.12.2021).

55 Про затвердження Положення про розробку інструкцій з охорони праці: Наказ Мінсоцполітики від 29.01.1998 № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98#n30> (дата звернення 15.12.2021).

56 Про затвердження Типового положення про службу охорони праці: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15.11.2004

N 255. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04> (дата звернення 15.12.2021).

57 Про затвердження Норм безоплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам залізничного транспорту: Наказ Мінсоцполітики від 30.01.2017 № 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0238-17> (дата звернення 15.12.2021).

58 Про затвердження Порядку проведення обов'язкових попереднього і періодичних медичних оглядів (диспансеризації) у закладах охорони здоров'я МБС: Наказ МБС України від 01.11.2016 № 1146. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1543-16> (дата звернення 15.12.2021).

59 Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 1999 р. № 859. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/859-99-п> (дата звернення 15.12.2021).

60 Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р. N 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-п> (дата звернення 15.12.2021).

61 Про затвердження Методики розроблення професійних стандартів: Наказ Мінсоцполітики від 22.01.2018 № 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0165-18> (дата звернення 15.12.2021).

62 Порядок проведення індексації грошових доходів населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1078. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1078-2003-n13> (дата звернення 15.12.2021).

63 Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. № 98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/98-2011-п> (дата звернення 15.12.2021).

64 Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон: Наказ Міністерства фінансів України від 13.03.98 № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0218-98> (дата звернення 15.12.2021).

65 Щодо порядку та підстав запровадження багатозмінного режиму роботи, надання відпусток за роботу у вечірню і нічну зміни та доплат за роботу у вечірній час: Лист Мінсоцполітики від 29.04.2016 № 493/13/84-16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4-16739-16> (дата звернення 15.12.2021).

66 Щодо особливостей оплати праці при підсумованому обліку робочого часу: Лист Мінсоцполітики від 02.07.2018 № 1139/0/101-18/28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1139739-18> (дата звернення 15.12.2021).

67 Щодо оподаткування військовим збором: Лист Державної фіскальної служби України від 18.09.2014 № 3640/6/99-99-17-03-03-15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3640872-14> (дата звернення 15.12.2021).

68 Про практику застосування судами законодавства про оплату праці: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999 № 13 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-99> (дата звернення 15.12.2021).

69 Про практику розгляду судами трудових спорів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.1992 № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92> (дата звернення 15.12.2021).

70 Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95> (дата звернення 15.12.2021).

71 Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29.12.1992 р. № 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-92> (дата звернення 15.12.2021).

72 Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю і державної соціальної допомоги на догляд: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 квітня 2005 р. № 261 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2005-п> (дата звернення: 11.08.2019).

73 Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 250 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-2003-п> (дата звернення: 11.08.2019).

74 Про затвердження Переліку медичних показань, що дають право на державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 889. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0466-02> (дата звернення: 11.08.2019).

75 Про затвердження переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1161. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1161-2018-п> (дата звернення: 11.08.2019).

76 Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2017-р> (дата звернення: 11.08.2019).

Підручники:

1. Трудове право України : підручник / К. Ю.Мельник. – Харків : Діса плюс, 2014. – 480 с.

2. Трудове право України: академічний курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко та ін.; за ред. доктора юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2014. – 548 с.

3. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. – Харків: Діса плюс, 2014. – 479 с.
4. Трудове право України: Академічний курс : Підручник / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 5-е вид., перероб. і допов. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2014. – 552 с.
5. Трудове право України: підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипко та ін. – 5-те вид., допов. – Харків: Право, 2014. – 757 с.
6. Трудове право України [Текст] : підручник / [С. В. Вишновецька та ін. ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника] ; Нац. ун-т "Остроз. акад.", Навч.-наук. ін-т права ім. І. Малиновського, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Ф-т правн. наук, Київ. ін-т Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.". - 2-ге вид, перероб. і допов. - Київ : Леся, 2016. - 446 с.
7. Трудове право України [текст] підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 472 с.
8. Трудове право України [Текст] : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.] ; [М. І. Іншин та ін.] ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. - Київ : Юрінком Інтер, 2017. – 593 с.
9. Трудове право [Текст] : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-е вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2017. - 557 с.
10. Трудове право України [Текст] : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр проблем імплементації європ. соц. права, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Нац. ун-т "Остроз. акад." ; [Іншин М. І. та ін.] ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. - 2-ге вид., стер. - Київ : Юрінком Інтер : Буква Закону, 2018. – 593 с.
11. Порівняльне трудове право [Текст] : підручник / А. Л. Федорова ; Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. - Одеса : Фенікс, 2018. - 350 с.
12. Трудове право : підручник / [О.М. Ярошенко, С.М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. – 3-те вид., перероб. і допов. – Харків, 2019. – 544 с.
13. Трудове право України [Текст] : підручник / [С. М. Бортник та ін.] ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. - 407 с.
14. Теоретичні засади трудового права України [Текст] : підручник / [В. Л. Костюк та ін. ; заг. ред.: В. Л. Костюк, М. І. Іншин] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. ун-т "Остроз. акад.", Навч.-наук. ін-т права ім. І. Малиновського. - Київ : Людмила, 2019. – 451 с.
15. Трудове право України [Текст] : підручник / В. І. Щербина, А. М. Соцький. - Чернівці : Технодрук, 2021. - 552 с.
16. Трудове право України [Текст] : підручник / С. В. Венедіктов. - Київ : Людмила, 2021. - 216 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Трудове право України : навч. посіб. / Н. Д. Гетьманцева, І. Г. Козуб. – Чернівці: Рута, 2014. – 503 с.
2. Трудове право України : конспект лекцій / кол. авт. ; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, доц. Л. О. Золотухіна. – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2014. – 272 с.
3. Практикум з навчальної дисципліни «Трудове право» : Навчальний посібник / кол. авт. ; кер. авт. кол. канд. юрид. наук Т. М. Лежнєва. – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – 189 с.
4. Трудове право України [Текст] : навч. посіб. / Ю. Ф. Іванов, М. В. Іванова ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ : Алерта : Правова єдність, 2016. - 222 с.
5. Трудове право України [Текст] : навч. посіб. / Сагайдак-Нікітюк Р. В., Васильєв С. В. ; Нац. фармацевт. ун-т. - Харків : Точка, 2016. - 146 с.
6. Трудове право [Текст] : посіб. для підгот. до держ. іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. - Харків : Право, 2016. - 210 с.
7. Актуальні проблеми трудового права України [Текст] : навч. посіб. / І. Г. Козуб ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2017. - 207 с.
8. Трудове право України [Текст] : навч.-метод. посіб. / І. М. Дмитрук ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т історії, політології та права. - Миколаїв : Гельветика, 2017. - 135 с.
9. Трудове право України [Текст] : практикум : [навч. посіб.] / Можайкіна О. С. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Луцьк : Годяк Ж. В. : Волиньполіграф™, 2017. - 385 с.
10. Трудове право України [Текст] : навч. посіб. / О. І. Кисельова, Т. А. Кобзєва ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. - 308 с.
11. Трудове право України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Ізуїта П. О., Ізуїта Д. П. ; Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - Київ : Ун-т "Україна", 2017. - 347 с.
12. Трудове право (в схемах та визначеннях) [Текст] : навч. посіб. / [Коваленко А. В. та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Дніпро : Біла К. О. [вид.], 2017. - 165 с.
13. Трудове право України [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Кучер та ін. ; за заг. ред. В. О. Кучера] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛьвДУВС, 2017. - 563 с.
14. Трудове право : практикум для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня : [Електронне видання] / уклад. В. В. Сергієнко, Н. М. Силенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 84 с.
15. Трудове право України: Навчальний посібник: Практикум / Олена Станіславівна Можайкіна. – 2-е вид., перероб. і доп. – Луцьк: СПД Гадяк Ж.В., друкарня «Волиньполіграф»™, 2017. – 388 с.

16. Трудове право (в схемах та визначеннях) : навч. посіб. / Коваленко А. В., Юнін О. С., Савельєва М. О. та ін. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2017. – 166 с.
17. Трудове право [Текст] : навч.-метод. посіб. для самост. підгот. студентів до практ. занять напрям підгот. 081 "Право" / Л. О. Остапенко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Навч.-наук. ін-т права та психології. - Львів : Растр-7, 2017. - 110 с.
18. Трудове право [Текст] : посіб. для підгот. до держ. іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. - 3-тє вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2017. - 193 с.
19. Трудове право: Навчально-методичний комплекс [Електронний ресурс]: навч.посіб. для здобув. ступ. бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.В. Тихонюк. - Електронні текстові дані (1 файл: 1331 Кбайт). - Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. - 100 с.
20. Проблеми трудового права [Текст] : курс лекцій / С. В. Вишновецька ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : Людмила, 2018. - 315 с.
21. Трудове право України [Текст] : навч.посіб. / Костюченко О. Є. ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДВС України, 2018. - 318 с.
22. Трудове право [Текст] : навч. посіб. / І. Д. Шумляєва ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. - Дніпро : ГРАНІ, 2018. - 187 с.
23. Трудове право України [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів ф-ту адвокатури / О. А. Трюхан ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. труд. права та права соц. забезп. - Одеса : Гельветика, 2018. - 295 с.
24. Трудове право [Текст] : посіб. для підгот. до іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. - 4-те вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2018. - 198 с.
25. Сучасні проблеми трудового права України [Текст] : навч. посіб. для магістрів та аспірантів (напрямок підгот. 081 "Право") / В. С. Венедіктов ; Харків. екон.-прав. ун-т. - Харків : Право, 2018. - 293 с.
26. Булеца С.Б., Менджул М.В., Нечипорук Л.Д., Кляп В.І., Свадеба Н.І. Трудове право: методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи студентів. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 60 с.
27. Трудове право [Текст] : посіб. для підгот. до іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. - 5-те вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2019. - 191 с.
28. Трудове право [Текст] : навч.-метод. посіб. для самост. підгот. студентів до практ. занять : напрям підгот. 081 "Право" / Л. О. Остапенко, Н. П. Павлів-Самоїл, Х. М. Маркович ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Навч.-наук. ін-т права та психології. - Львів : Растр-7, 2019. - 133 с.
29. Трудове право України : навч. посіб. / [Іванов Ю. Ф., Іванова М. В.] ; 2-ге вид. доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2020. 442 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Резніченко В. М. Правове регулювання нестандартних форм зайнятості працівників в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / В. М. Резніченко. – Київ, 2015. – 18 с.
2. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / В. Г. Ротань, О. Є. Сонін. – 16-е видання, доповнене і перероблене – К. : Правова єдність, 2015 – 598 с.
3. Поторочин С. О. Соціально-трудові відносини в контексті безпечної трудової діяльності / С. О. Поторочин // Вісник економічної науки України. – 2014. – № 2. – С. 123–127.
4. Кайтанський О. С. Правове забезпечення соціального захисту молоді в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / О. С. Кайтанський. – Одеса, 2015. – 20 с.
5. Гладушко О. О. Предмет та метод трудового права / О. О. Гладушко // Приватне право в умовах глобалізації: традиційні цінності та європейські перспективи: збірник наукових праць / за ред. П. М. Шاپірка, І. Г. Оборотова. – Миколаїв : Іліон, 2014. – 292 с. – С. 79–83.
6. Дем'янчук Ю. В. Актуальні проблеми дисциплінарної відповідальності в умовах законодавства України про працю / Ю. В. Дем'янчук // Молодий вчений. – 2014. – № 6(2). – С. 108
7. Іншин М. І. Трудове право України: підручник / М. І. Іншин, В. І. Щербина. – Х. : Діса плюс, 2014. – 499 с.
8. Колеснік Т. В. Забезпечення дисципліни праці за допомогою організаційних заходів / Т. В. Колеснік // Форум права. – 2014. – № 3. – С. 476–479.
9. Колеснік Т. В. Комбінування різних методів та способів при забезпеченні дисципліни праці / Т. В. Колеснік // Митна справа. – 2014. – № 5(2.2). – С. 45–49.
10. Колеснік Т. В. Правова природа матеріально-правового заохочення до дотримання дисципліни праці / Т. В. Колеснік // Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». – 2014. – Вип. 2. – С. 155–163.
11. Комаренко А. М. Судовий прецедент як джерело трудового права України / А. М. Комаренко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Правознавство. – 2014. – Т. 19, Вип. 1. – С. 80–88.
12. Комаров В. А. Про соціальну справедливість у практиці правового регулювання трудових відносин в Україні / В. А. Комаров // Наукові праці МАУП. – 2014. – Вип. 43. – С. 87–92.
13. Кутоманов Д. Є. Притягнення до майнової відповідальності працівників як один із видів примусового методу забезпечення дисципліни праці: проблеми та напрямки вдосконалення / Д. Є. Кутоманов // Форум права. – 2014. – № 4. – С. 199–203.
14. Кутоманов Д. Є. Проблеми правового регулювання непрямих методів забезпечення дисципліни праці / Д. Є. Кутоманов // Форум права. – 2014. – № 3. – С. 480–483.

15. Кучмук Р. Є. Досвід застосування Закону України «Про зайнятість населення» / Р. Є. Кучмук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2014. – № 1. – С. 56–60.
16. Літошко В. В. Організація та проведення інструктажів з питань охорони праці на підприємстві / В. В. Літошко // Проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина : тези міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів (м. Чернігів, 22–23 травня 2014 р.). – Чернігів : Десна Поліграф, 2014. – С. 108–112.
17. Лукаш С. С. Акти соціального партнерства як джерела трудового права / С. С. Лукаш // Митна справа. – 2013. – № 6(2.2). – С. 407–412.
18. Любчик О. А. Сутність джерел трудового права / О. А. Любчик // Публічне право. – 2014. – № 2. – С. 194–198.
19. Марченко І. В. Проблеми забезпечення дисципліни праці в нових умовах господарювання / І. В. Марченко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2014. – № 29. – С. 158–162.
20. Марченко І. В. Систематизація законодавства про дисципліну праці як важливий чинник його ефективності / І. В. Марченко // Форум права. – 2014. – № 1. – С. 347–349.
21. Приміч Д. В. Принципи ведення колективних переговорів з укладання колективних договорів, угод / Д. В. Приміч // Право і суспільство. – 2014. – № 1.2. – С. 88–93.
22. Силенко Н. М. Специфіка становлення трудових правовідносин з інвалідами в сучасних умовах / Н. М. Силенко // Форум права. – 2014. – № 4. – С. 302–307.
23. Соцький А. М. Правові аспекти управління робочим часом працівників / А. М. Соцький // Митна справа. – 2014. – № 6 (96). – ч. 2. – книга 2. – С. 279–282.
24. Черноп'ятов С. В. Деякі питання обсягу поняття охоронних трудових правовідносин / С. В. Черноп'ятов // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2015. – № 2. – С. 129–137.
25. Черноп'ятов С. В. Поняття та ознаки охоронних трудових правовідносин / С. В. Черноп'ятов // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2014. – Вип. 2. – Том. 2. – С. 130–136.
26. Ярошенко О. М. Правосуб'єктність роботодавця та її зміст / О. М. Ярошенко // Проблеми законності. – 2014. – Вип. 51. – С. 129–138.
27. Юридична відповідальність державних службовців за трудовим законодавством України: теорія, практика, проблеми : монографія. – Харків, 2019. – 420 с.
28. Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції: монографія / [Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін. ; відповід. ред. Н.М. Хуторян]. – К. : Ніка-Центр, 2017. – 256 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua/> - Офіційний портал Верховної Ради України
  2. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційне представництво Президента України
  3. <http://www.kmu.gov.ua/control/> - Урядовий портал
  4. <http://www.court.gov.ua/> - Офіційний веб-портал «Судова влада України»
  5. <http://www.ccu.gov.ua/> - Конституційний Суд України
  6. <http://www.scourt.gov.ua/> - Верховний Суд України
  7. <http://www.vasu.gov.ua/> - Вищий адміністративний суд України
  8. <http://vg-su.arbitr.gov.ua/> - Вищий господарський суд України
  9. <http://sc.gov.ua/> - Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
  10. <http://www.me.gov.ua/> - Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
  11. <http://minfin.kmu.gov.ua/> - Міністерство фінансів України
  12. <http://www.minjust.gov.ua/> - Міністерство юстиції України
  13. <http://www.sta.gov.ua/> - Державна податкова служба України
  14. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
- <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень

ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Політика виставлення балів.

Для оцінювання успішності здобувача вищої освіти враховуються бали поточного та підсумкового контролів, самостійної та індивідуальної робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських та практичних занять; пропуски та запізнення на заняття недопустимі; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час оцінювання недопустиме; списування та плагіат недопустимі; несвоєчасне виконання поставленого завдання недопустиме.

Аудиторна робота здобувача вищої освіти оцінюється максимально у 30 балів, самостійна робота (самостійні письмові завдання) – у 15 балів, індивідуальна робота (статті, тези, презентації, тести, тощо) – у 15 балів.

Критерії оцінювання успішності навчання

Для успішного проходження підсумкового оцінювання здобувач вищої освіти має набрати щонайменше 40 балів, які складаються з суми балів за аудиторну роботу, а також самостійну та індивідуальну роботу.

Критерії оцінювання аудиторної роботи

Бали	Пояснення
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у

	знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

За **самостійну та індивідуальну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
5	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів)
5	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів)
10	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми з відповідями (одна практична задача оцінюється максимум в 2 бали)

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет, метод і функції трудового права.
2. Поняття, види, особливості джерел трудового права.
3. Система трудового права як галузі права.
4. Загальне і спеціальне трудове законодавство.
5. Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин.
6. Соціально-партнерські відносини по встановленню умов праці: суб'єкти, об'єкти; перспективи розвитку в Україні.
7. Розмежування трудових правовідносин від цивільних, адміністративних, правовідносин по соціальному забезпеченню.
8. Поняття, види суб'єктів трудового права та їх правовий статус.
9. Роботодавці та наймані працівники як суб'єкти трудового права.
10. Поняття, порядок утворення та припинення профспілок, їх повноваження.
11. Правове регулювання трудових відносин працюючих власників.
12. Загальна характеристика законодавства про трудові колективи та їх повноваження.

13. Участь профспілок в розробці і реалізації планів економічного та соціального розвитку.
14. Поняття, види суб'єктів трудового права та їх правовий статус.
15. Роботодавці та наймані працівники як суб'єкти трудового права.
16. Поняття, порядок утворення та припинення профспілок, їх повноваження.
17. Загальна характеристика законодавства про трудові колективи та їх повноваження.
18. Порядок реєстрації колективного договору та угод
19. Поняття колективного договору та угоди.
20. Порядок укладення колективних договорів і угод.
21. Відповідальність сторін колективних договорів і угод.
22. Загальна характеристика законодавства про колективні договори і угоди, принципи їх розробки та укладення.
23. Трудовий договір як засіб реалізації прав громадян на працю, який закріплений в Конституції України.
24. Поняття трудової функції та місця роботи за трудовим правом.
25. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею.
26. Недійсність умов трудового договору, які погіршують становище працівників порівняно з законодавством України про працю.
27. Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення.
28. Документи, що подаються при прийнятті на роботу.
29. Трудова книжка працівника.
30. Відмінність між переведенням і переміщенням.
31. Випадки відсторонення від роботи.
32. Порядок оформлення звільнення працівників і здійснення розрахунків з ними.
33. Правові наслідки незаконного звільнення.
34. Припинення трудового договору з підстав, передбачених контрактом
35. Випадки припинення трудового договору на вимогу третіх осіб
36. Припинення трудового договору у зв'язку з набранням законної сили вироком суду
37. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника
38. Відмінності припинення трудового договору за угодою сторін та розірвання трудового договору з ініціативи працівника
39. Припинення трудового договору у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу
40. Поняття та види робочого часу.
41. У чому полягає відмінність між нормальним, скороченим та неповним робочим часом.
42. Правові нормативи робочого часу.
43. Поняття і види робочого дня, робочої зміни, робочого тижня.

44. Режим та облік робочого часу.
45. Надурочна робота. Ненормований робочий день. Чергування.
46. Реформа оплати праці в Україні.
47. Індexсація заробітної плати.
48. Відмінність заробітної плати від винагороди за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат.
49. Порядок встановлення і перегляду мінімальної заробітної плати.
50. Оплата праці при відхиленні від нормальних умов роботи.
51. Порядок обчислення середньої заробітної плати.
52. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати.
53. Індexсація заробітної плати.
54. Нормування праці на підприємстві.
55. Преміювання працівників.
56. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення.
57. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Правила внутрішнього трудового розпорядку, їх види, порядок затвердження і зміст.
58. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування.
59. Поняття і види дисциплінарної відповідальності робітників.
60. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.
61. Правові засоби забезпечення дисципліни праці.
62. Трудові обов'язки найманого працівника та роботодавця.
63. Система стимулювання праці за трудовим правом.
64. Поняття дисциплінарного проступку та відмежування його від адміністративного правопорушення.
65. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни.
66. Повноваження трудових колективів та профспілок у забезпеченні трудової дисципліни.
67. Відмінність матеріальної відповідальності сторін трудового договору від цивільно-правової відповідальності.
68. Межі матеріальної відповідальності працівників.
69. Колективна (бригадна) відповідальність.
70. Підстави та умови підвищеної матеріальної відповідальності.
71. Відшкодування моральної шкоди.
72. Поняття, класифікація та причини виникнення трудових спорів.
73. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.
74. Організація, склад і компетенція комісій по трудовим спорам.
75. Виконання рішень КТС по трудовим спорам.
76. Порядок розгляду колективних трудових спорів.
77. Правові наслідки законного і незаконного страйку.
78. Система органів нагляду і контролю за трудовим законодавством. Державні та громадські органи нагляду і контролю за законодавством про працю (професійні спілки та спеціалізації у їх складі).
79. Юридична відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про працю.

80. Правила по техніці безпеки та виробничої санітарії.
81. Гарантії прав працівників на охорону праці.
82. Інструктаж працівників про дотримання правил по техніці безпеки і виробничої санітарії.